Dziś Dodatek Harcerski

Cena egz. 10 gr

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXIX | Piątek 9 grudnia 1938 r. | Nr. 338

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61078 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

Tragedia Rusi Zakarpackiej

Bunt wojska cierpiącego głód

Komunistyczna GPU teroryzuje ludność

BUDAPESZT, 8.12. Według wiadomości, jakie nadchodzą tu z Munkacza, niezadowolenie wśród żołnierzy pułków stacjonowanych na Rusi Podkarpackiej wzrasta z dnia na dzień.

Żołnierze oświadczają, że nie mają zamiaru znosić głodu i narażać się w obronie rządu Wołoszyna i władze wojskowe były zmuszone zawezwać pułki z centralnych Czech.

GWAŁTY WOŁOSZYNA

BUDAPESZT, 8.12. Jak donosi węgierska agencja telegraficzna z Munkacza aresztowano z polecenia rządu Wołoszyna w miejscowości Leknyfatva Tomasza Osekana, b. redaktora pisma Brodija „Ruskaja Prawd", uwożąc go w nieznanym kierunku.

Żonie aresztowanego nie udało się dotychczas ustalić miejsca pobytu męża. Władze w Huszcie odmówiły jej wszelkich wyjaśnień.

RATUJE SIĘ, CZYM MOŻE

BUDAPESZT, 8.12 Jak donosi węgierska agencja telegraficzna, rząd Wołoszyna pragnie u progu zimy, która będzie dla ludności Podkarpackiej niezwykle ciężka do przetrzymania, wzbudzić nadzieję, że Munkacz i Ungwar zostaną z powrotem przyłączone, przez co przywrócona będzie komunikacja ze światem.

Pozycja rządu Wołoszyna staje się z każdym dniem coraz trudniejsza wobec zdecydowanie negatywnej postawy ludności.

Ludzie umierają z głodu

w obozach koncentracyjnych

RZYM 8.12. „Popolo d'Italia" donosi z Budapesztu, iż dziennikarze zagraniczni, którzy zwiedzali ostatnio szpitale w Użhorodzie i Munkaczewie dokonali szeregu zdjęć fotograficznych, świadczących w sposób bezsporny o terorze szerzonym przez rząd Wołoszyna w stosunku do ludności Rusi Podkarpackiej. Ofiarą teroru padł m. in. chłop niemiecki, niejaki Franz Fischer, którego związano a następnie bito stemplami od karabinów. Skatowanego i poranionego wydalono zagranicę do Węgier.

Podobny teror zastosowano wobec Rusina Fedora Kolinica oraz jego żony z 4 dzieci, które musiano umieścić w szpitalu węgierskim.

Ponadto „Popolo d'Italia" donosi, że w Huszcie zainstalowała się oficjalnie komunistyczna GPU, której funkcjonariusze teroryzują ludność. Tysiące osób bezpodstawnie wyzutych z mienia i wydalonych na Węgry przez rząd Wołoszyna świadczy o okrutnej tragedii, jaką przechodzi ten nieszczęsny kraj, któremu przyznawano już w Wersalu prawo samostanowienia.

Po godz. 17 na Rusi nie wolno mieszkańcom opuszczać domów i zapalać świateł. Języki ruski i węgierski są zabronione pod groźbą zesłania do przepełnionych obozów koncentracyjnych, gdzie ludzie umierają z głodu.

Dalszych 127 wsi ruskich — kontynuuje „Popolo d'Italia" — dołączając swój głos do głosu pięciu wsi, które wypowiedziały się dawniej, zdołano przesłać ostatnio poza granicę petycję, podpisaną przez wszystkich mieszkańców, domagającą się od świata prawa do plebiscytu.

ZGON

WYBITNEJ ŚPIEWACZKI

WARSZAWA, 8.12 (Tel. wł.) W dniu 7 bm. zmarła w Warszawie, przeżywszy 46 lat, wybitna śpiewaczka śp. Stanisława Korwin-Szymanowska, siostra wielkiego kompozytora śp. Karola Szymanowskiego.

Wykluczenie żydów

Z ZAWODU KOMIWOJAŻERÓW

BERLIN, 8.12 (PAT). Dziennik ustaw Rzeszy ogłasza rozporządzenie wykluczające z dniem 1 stycznia przyszłego roku żydów z zawodu komiwojażerów.

Zjazd inżynierów

GÓRNICZYCH I HUTNICZYCH

KRAKÓW, 8.12 (PAT). Dzisiaj 8 bm. drugi dzień ogólnopolskiego zjazdu Stowarzyszenia polskich inżynierów górniczych i hutniczych poświęcony był obradom poszczególnych sekcyj zjazdu. I tak obradowały: sekcja ogólna pod przewodnictwem profesora inż. Z. Sariusza Bielskiego, na której wygłoszono 5 referatów; sekcja górnicza pod przewodnictwem inż. L. Szefera — 6 referatów; sekcja górnictwa b. pod przewodnictwem inż. J. Brzostowskiego — 4 referaty; sekcja przeróbki pod przewodnictwem inż. M. Czaplickiego — 5 referatów i sekcja geologii i miernictwa pod przewodnictwem inż. S. Czarnockiego — 5 referatów.

Obrady sekcyj zakończyły się około g. 15. Po przerwie obiadowej o godz. 17 rozpoczęły się obrady plenarne zjazdu pod przewodnictwem prezesa Stowarzyszenia polskich inżynierów górniczych i hutniczych generalnego dyrektora inż. Władysława Biernackiego.

Na posiedzeniu plenarnym ujęto wyniki obrad poszczególnych sekcyj zjazdu w formę powziętych przez zjazd rezolucji. Po zakończeniu obrad część uczestników zjazdu opuściła Kraków, część zaś zatrzymała się jeszcze w Krakowie celem wzięcia udziału w zorganizowanej na jutro 9 bm. wycieczce do Rożnowa dla zwiedzenia urządzeń około tamtejszej zapory wodnej.

Straszna katastrofa samochodowa

Trzy osoby zabite, jedna ciężko ranna

GNIEZNO, 9.12 (PAT). W Łubowie około 10 km od Gniezna wydarzyła się na szosie obok szkoły straszna katastrofa. Samochód, w którym jechali kupiec Józef Engler z Gniezna, jego żona Małgorzata, Ignacy Stefan Gałęcka, urzędnik prywatny z Katowic oraz Kazimierz Knob złotnik z Poznania, przy mijaniu wozu chłopskiego zarzucił i wpadł tylną częścią na drzewo, rozbijając się doszczętnie. Engler, Gałęcka i Knobs, którzy siedzieli na tylnym siedzeniu ponieśli śmierć na miejscu wskutek złamana podstawy czaszki. Ciężko ranną żonę Englera przewieziono do szpitala w Gnieźnie.

Szofer Maciejewski, który doznał lekkich obrażeń, został aresztowany. Tłumaczy się on, że wypadek spowodował woźnica.

Jeżow w niełasce

MOSKWA, 8.12 (PAT). Jeżow, jak głosi komunikat oficjalny, został zwolniony na własną prośbę ze stanowiska ludowego komisarza spraw wewn., zatrzymując resort ludowego komisariatu transportu wodnego, stanowisko członka sekretariatu kontroli partyjnej, oraz stanowisko kandydata na członka politbiura.

Ludowym komisarzem spraw wewn. został mianowany Beria. Beria przez dłuższy czas zajmował stanowisko sekretarza c. k. komunistycznej partii Gruzji.

W dniu święta 21-ej rocznicy rewolucji Beria ukazał się na mauzoleum Lenina w uniformie komisarza bezpieczeństwa państwowego 1-ej rangi. Już wówczas powstało przypuszczenie, że Beria wkrótce zajmie stanowisko Jeżowa. Wskazywał również na to fakt, że mniej więcej od połowy rb. nazwisko Jeżowa było pomijane w czasie uroczystości urzędowych oraz przemilczane przez prasę.

Od 19 stycznia rb., tj. od czasu utworzenia rządu ZSRR zmieniło się 11 komisarzy z ogólnej liczby 29.

Dymisja gubernatora

KRAJU KŁAJPEDZKIEGO

KOWNO, 8.12 (PAT). Gubernator kraju kłajpedzkiego Kubilius oraz jego następca Sakalauskas podali się wczoraj do dymisji. Rząd dymisję przyjął. Nowym gubernatorem ma zostać mieszkaniec kraju kłajpedzkiego. Jako następcę gubernatora Kubiliusa wymienia się znanego działacza litewskiego w kraju kłajpedzkim Wiktora Gajliusa. Ofcjalna jego nominacja spodziewana jest już jutro, czyli jeszcze przed wyboram do sejmiku, które odbędą się, jak wiadomo, w niedzielę 11 grudnia.

Demonstracje w Tunisie i Paryżu

przeciwko włoskim roszczeniom terytorialnym

TUNIS, 8.12 (PAT). Jak donosi Havas, wieczorem doszło w Tunisie do nowych incydentów. Około 1000 robotników, zatrudnionych przeważnie w warsztatach kolejowych w Sidi Fathallah, zebrało się na dworcu w Tunisie i skierowało się pod pobliski gmach konsulatu generalnego włoskiego. Ściany gmachu konsulatu obrzucone zostały kamieniami z czerwonym i niebieskim atramentem. Następnie grupa manifestantów skierowała się ze śpiewem „Marsylianki" w stronę instytutu Dante Alighieri, włoskiego ośrodka kulturalnego w Tunisie.

Zmobilizowana policja i gwardia lotna usiłowały wpłynąć na uspokojenie manifestantów tak, iż do żadnych incydentów, jak się zdaje, nie doszło. W całym mieście panuje lekkie podniecenie. Wszędzie prawie słychać śpiew „Marsylianki". Manifestacje te nie przybierają jednak poważnego charakteru. Policja zgrupowana jest w środku miasta i w dzielnicy, gdzie znajdują się magazyny i przedsiębiorstwa włoskie, by zapobiec wszelkim nowym demonstracjom.

PARYŻ, 8.12 (Tel. wł.) Dziś rano zorganizowali studenci w dzielnicy łacińskiej manifestację protestacyjną przeciwko włoskim roszczeniom terytorialnym. Z pochodu, w którym wzięło udział tysiące studentów, wznoszono ironiczne okrzyki: „Żądamy Wenecji dla Francji, Abisynii dla Negusa!" Do incydentów nie doszło.

DEMONSTRACJE STUDENTÓW WŁOSKICH

RZYM, 8.12 (PAT) Wczoraj odbyły się w kilku miastach nowe manifestacje, które częściowo miały charakter antyfrancuski a częściowo akcentowały solidarność włosko-niemiecką. W Neapolu setki studentów utworzyły pochód, który przeszedł przez główne ulice z okrzykiem „Niech żyje Tunis włoski!"

PDOTEST KONSULA WŁOSKIEGO

RZYM, 8.12. Dziennik południowy „Piccolo" donosi, że generalny konsul włoski w Tunisie zwrócił się do gubernatora Tunisu z energicznym protestem przeciw demonstracjom antywłoskim w Tunisie. Miał on gubernatorowi zagrozić, że jeżeli podobne demonstracje nie ustaną, „Włosi będą w stanie(?) zapewnić sobie bezpieczeństwo".

CZUWAJ

TYGODNIOWY DODATEK HARCERSKI

ROK IV--NR. 183

POD KĄTEM

O właściwe miejsce

Są sprawy, o których się pisze z przykrością, a jednak mówić o nich i poruszyć trzeba, aby uniknąć sytuacyj niemiłych i bodaj — nie pożądanych.

W części społeczeństwa przyzwyczajono się harcerstwo uważać za zabawę dla dzieci, za — owszem — b. ładną grę i nawet interesującą, ale dla najmłodszych.

Ruch harcersk., który zdecydowanie wyzwolił się z powijaków, zdał zwycięsko kampanię ideową, który ogarnął dziś masy, sięgnął po młodzież wiejską i pracującą — posiada program i metodę wychowawczą, zdobywającą sobie uznanie wśród najpierwszych tego kraju.

Ruch harcerski musi być tak widziany — jak na to zasługuje.

Lata przełomowe, lata kiedy szukano dróg kierunków w czas t. zw. przesileń ideologicznych (po r. 1920) minęły bez powrotnie. Ze ścieżyn krętych i zawiłych hufce wyszły na drogę prostą, równą własną!

Ćwierć milionowa rodzina harcerska: zuchy, harcerze, skauci, starci harcerze i starcharce — oto dom, w którym od urodzenia po wiek, nie ma życia bezprogramowego, to dąb potężny, którego konary mocne i pełne życia sięgają i rozczesają ramiona na kraj cały.

Drużynowy i instruktor musi o tym pamiętać, że organizacja, której jest członkiem — żąda dla siebie szacunku, że tam, gdzie on stanie, jest zarazem ambasada ZHP.

Są rzeczy, gdzie prawo: „harcerz jest pogodny", zawodzi, gdzie zaczyna się walka.

Niesiemy w społeczeństwo wartości i nie możemy dopuścić, aby ten wysiłek lekceważono, aby organizacje spotykał dyshonor.

Trudno zapomnieć, jak na jednej z uroczystości „pan z komitetu" wyznacza miejsce harcerstwu na końcu pochodu, za — „Barkochbą"!...

Ingerencja? — tak! Zmiana decyzji? — oczywiście!

Ale trudno było by się dziwić odmarszowi hufca z miejsca zbiórki.

Czujemy się awangardą armii niosącej odrodzenie ducha młodości.

Ponieśliśmy wielkie ofiary w służbie I czystości karty służby strzec będziemy.

I jej honoru. b.

* * *

Patrz na pszczołę, co znosząc
Miód w komórki ciasne,
O wspólne dobro więcej
Dba, niżli o własne.

S. A. Krasiński.

Marsz harcerzy Zagłębiaków

Przegląd dorobku Chorągwi

na Zjeździe drużynowych i instruktorów w Zagłębiu

INSTRUKTORZY PRZY KOMINKU — MSZA ŚW. — SZEREGI ROSNĄ! — IDZIEMY W GŁĄB — PRZYSZŁOŚĆ JEST NASZA!

W sobotni wieczór w zawierciańskim Domku Harcerskim kilkudziesięciu instruktorów zagłębiowskich gwarzy przy zaimprowizowanym kominku. Komendant Chorągwi hm. Brzeziński omawia ważność pracy instruktora harcerskiego, podkreśla jego ideowość, umiłowanie młodzieży, rzuca na przyszłe trzy lata hasło „uderzmy w głąb!" Pracujmy przede wszystkim nad wychowaniem ideowym harcerzy, połóżmy silny nacisk na moc duchową wychowywanej młodzieży, dostarczmy Ojczyźnie młodych ideowców, realizujących konsekwentnie i bezkompromisowo ideę harcerską. Instruktorzy podejmują słowa komendanta. Mówią starzy wiekiem, choć młodzi sercem harcmistrze, co w służbie liliowej zdarli już liczne lata, mówią i ci młodzi podharcmistrze, co chcieliby radykalnie przeobrazić smutne nieraz strony polskiego życia w jasne, radosne Jutro. I chociaż czasem nie wszystkie zdania się pokrywają, to jest w nich ta sama troska serdeczne o tych wszystkich — od zucha do staroharca — co pełnić chcą zaszczytną i ochotniczą służbę harcerską.

Rano w niedzielę słuchaliśmy w parafialnym kościele mszy św. Bo z Bogiem trzeba zacząć każdą sprawę! W codziennej służbie naszej szczególnie jest potrzebne Boże błogosławieństwo, a co dopiero w tak ważnych obradach.

W ogromnej sali teatralnej szkoły TAZ przy udziale ponad 200 instruktorów i drużynowych, z terenu całej Chorągwi otwiera odprawę hm. Brzeziński. Składa sprawozdanie. Zaznaczył się przyrost harcerzy — w ostatnim roku ponad 800. Liczba instruktorów sięga 80, co w porównaniu z 47 instruktorami w 1935 r. jest dużym postępem. Akcja szkoleniowa tsarszyzny dzięki coraz lepszym metodom daje coraz lepsze rezultaty. Stały rozwój Chorągwi Zagłębiowskiej potwierdza hm. Lech Domański z Głównej Kwatery, który porównywuje nas z innymi Chorągwiami. Mamy stosunkowo duży procent młodzieży starszej, dużo młodzieży pozaszkolnej, zajmujemy z Chor. Lwowską pierwsze miejsce, o ile idzie o ilość wyższych stopni harcerskich. Posiadamy najmniejszą ilość harcerzy bez stopni.

Obszernie referuje wych. fizyczne w ZHP referent Głównej Kwatery. Zwracając uwagę na b. wysoki poziom pracy w organizacjach WF i PW państw ościennych, wzywa drużyny harc. do intensywniejszej pracy w dziedzinie sportu, aby dostarczyć Armii młodzieńca silnego fizycznie, zaprawionego do cięższej, ale i zaszczytnej służby żołnierskiej. Następnie omówił dokładnie harc. imprezy sportowe w Chorągwiach i ogólnopolskie. Phm. Fr. Oruba, kier. wydz. drużyn omawia szczegółowo regulamin drużyny zuchów, harcerzy i skautów, który obowiązuje obecnie w całym ZHP.

Radzono w czterech komisjach: st. harcerska, skautowa, harcerska, zuchowa. Najciekawszą niewątpliwie była kom. skautów, gdzie poruszano zagadnienie młodzieży starszej, która wymaga nowych metod, nowego ujęcia, a w związku z tym i specjalnie szkolonych kierowników pracy skautowej. Ożywiona dyskusja i duże zainteresowanie uczestników tej komisji każe wierzyć w przyszłość tej pracy. Za dwa—trzy lata kręgi tsarszoharcerskie zostaną zasilone z drużyn skautów dobrym elementem.

Poobiednia część odprawy poświęcona była sprawom drużyn wiejskich, akcji letniej 1939 r., pracom p. w. i w. f.

Instruktorzy i drużynowi, biorący udział w odprawie ufundowali dwie cegiełki po 50 zł na żelazny Fundusz Harcerski.

Gospodarzem odprawy był hufcowy zawierciański phm. Sus, który ze swymi harcerzami dobrze pełnił ciężką i trudną rolę, za co mu serdecznie dziękował hm. Brzeziński kmdt. Chor.

Odprawa niedzielna niejednego pokrzepiła, dodała nowych sił, wzmocniła wiarę, że idąc w szeregach harcerskich dobrze służmy Bogu, Ojczyźnie i Narodowi Polskiemu.

Odśpiewaniem „Wszystko co nasze Polsce oddamy" skończono pracowity dzień.

Pięknie się składa, że Harcerstwo Zagłębiowskie radziło akurat w dzień św. Barbary, patronki górników i hutników.

A więc górnicze: „Szczęść Boże!" w robocie harcerskiej!

Szczęść Boże! na dni nowej harcerskiej fensywy. J. W.

Z TYGODNIA

Przy kominku

Instruktorom — gwarzącym w sobotę zawierciańską w „harcerskim domku"

Jutro — Zagłębia święto,
Dzień bilansu czynów,
Ojca, górnik i hutnik
W spokoju zasiędą.
Dziś — w zawierciańskim domku
Trwa gawęda synów,
Co po ojcach młot chwycą
I dziedziczyć będą.

Nie zatrwoży podazyble,
Pochylnie i ciemnie,
Ogień hut, ni konieczność
Ofar i poświęceń:
„Mam szczerą wolę służyć.."
Padło niedaremnie.
Ramiona wciąż są skore,
Duch żarzy goręcej.

Szumny wicher jesieni
Za szybami dźwięczy
Płomień w domku zagrzewa
Do służby i czynów.
— Szczęśliwi, ci co giną
Na zdziarskiej przełęczy,
Jeśli zgonem — swej ziemi
Niosą liść wawrzynu.

WITEŹ.

Kronika harcerska

WIECZORY CZWARTKOWE dla starszej młodzieży harc. Dąbrowy Górn. organizuje co czwartek krąg st. harc. „Razem" w swej izbie przy ul. Kościuszki 23. Odbyły się dotychczas dwa: dyskusja na temat Czecho-Słowacji oraz kominek harc. przy harmonii. Najbliższy „wieczór czwartkowy" poświęcony będzie sprawie zorganizowania teatrzyku harcerskiego. W dniu 15 bm. zaproszony prelegent z TCL katowickiego będzie mówił o dzisiejszych Niemczech. Początek o godz. 19,15. A od godz. 17 gra w ping-ponga i czytanie czasopism.

HARCMISTRZOWI CZARNOMSKIEMU w czasie kominka instruktorskiego w Zawierciu w ub. sobotę wręczył kmdt. Chor. hm. Brzezinski dyplom pamiątkowy w podzięce za kierowanie w czasie wakacyj kursem instruktorskim Chor. Zagł.

HUFIEC OLSZTYŃSKI został powołany do życia rozkazem L. 12-4 i obejmuje teren: z powiatu Częstochowa gminy: Olsztyn, Przyrów, Janów, Dźbów, Kamienica Polska, Poczesna, Wrzosowa, Wancerzów, Huski i Poraj.

WODNY KRĄG ST. H. Z WOJKOWIC KOMORNYCH został przyjęty do ZHP. Kierownikiem kręgu jest druh phm. G. Szpajdel, zastępcą H. R. A. Ruzikowski.

Gromada „razemistów"

pracuje już trzy lata!

„Kochać, wierzyć, walczyć trzeba,
by zwyciężyć zło i fałsz!"
Z pieśni Kręgu „Razem - Naprzód"

W dzień świętej Barbary zebrali się członkowie Kręgu Starszo-harcerskiego „Razem", by pogwarzyć o przeszłości i przyszłości. Mija właśnie trzy lata, jak istniejemy, jak działamy.

Pierwsze zebranie przed trzema laty! Czterech obecnych, tylko czterech — ale zamiary zakreślamy ogromne. Zawsze byliśmy maksymalistami. Nigdy nam nie wystarczał program minimalny. Tyle roboty przecież trzeba wykonać, tyle spraw nas interesuje, tyle rzeczy w życiu narodu trzeba zmienić na lepsze. I tego wszystkiego nie da się zrobić w pojedynkę. Trzeba skrzyknąć młodych ludzi dobrej woli i trzeba z miejsca, bez gadania zacząć działać. Działać razem — w gromadzie siła!

Zdawałoby się, że w XX wieku — wieku szalonego postępu techniki — praca, której jedynym motorem jest gorące młode serce, nie da rezultatów. Ale to złudne, niesłuszne mniemanie. Bo właśnie dziś widzimy w świecie całym — rzec można — odrodzenie serca, odrodzenie ducha. Materializm bierze w łeb! O ile widać dziś w życiu narodów głębokie przemiany — to źródłem ich jest nic innego jak dusza człowieka. Dziś dokonywuje się jedna z największych rewolucyj świata — a jej celem: dać duszy człowieka w świecie należne miejsce! Odrodzenie życia duchowego jest pierwszym warunkiem lepszego jutra. Do tego odrodzenia i my się chcemy przyczynić.

I dlatego:

— pracujemy w młodszym harcerstwie; organizujemy biegi harcerskie i ćwiczenia polowe dla drużyn, urządzamy kursy i odprawy zastępowych hufca; prowadzimy drużyny harc., pracujemy w komendzie hufca, organizujemy wieczorynki i kominki dla młodzieży harc.;

— zbieraliśmy książki dla świetlic wiejskich, montujemy już trzecią biblioteczkę wiejską, organizujemy w okolicach Dąbrowy odczyty, wieczory świetlicowe, ogniska harcerskie, szkolimy się na prelegentów, by drogą odpowiednich pogadanek podnosić oświatę, propagujemy i bierzemy udział w godzinach poczynaniach kult.-oświatowych;

— przez pracę w grupie przyjaciół Słowacji poznajemy bratni naród, prowadzimy ze Słowakami ożywioną korespondencję, wysyłamy do nich materiał propagandowy o Polsce, urządzamy wieczornice poświęcone Słowacji, zorganizowaliśmy wędrówkę po Słowacji, składając wizytę żyjącemu wtedy wodzowi Słowaków ks. Hlince;

— sprzedajemy w okresie przedświątecznym ryby, chcąc Polakom dostarczyć na wigilijny stół ryby z polskiej ręki, współpracujemy ze Związkiem Polskim, pragnąc przez odpowiednią propagandę i akcję uświadamiającą podnieść polski stan posiadania;

— nasi członkowie, których praca zarobkowa, czy służba wojskowa zmusiła do wyjazdu z Dąbrowy, prowadzą dalej pracę harcerską w gromadach zuch., drużynach, czy Kręgach tam, gdzie ich losy rzucił;

— pracujemy nad sobą, by wzbogacić swe życie wewnętrzne, by wypracować sobie światopogląd konsekwentny, by być świadomym swych obowiązków.

Dziś w Kręgu jest nas ponad dwudziestu. Nie wszystko nam się zawsze udaje. Jesteśmy młodzi, często może popełniamy błędy, spotyka nas czasem niepowodzenie. Ale nie tracimy wiary. Szukamy wśród młodych nowych ludzi, co pójdą razem z nami. Czekamy na starszych druhów, co wychowani w drużynach zasilą nasze szeregi. Radzi podzielimy się z innymi gromadami starszoharcerskimi naszymi doświadczeniami.

W zagłębiowskim świecie jest tyle do działania. Ręka w rękę, razem trzeba iść. Czuwajmy!

Adres Kręgu dla korespondencji: Krąg St. H. „Razem" — Dąbrowa Górn. Okrzei 13.

Razemista.

Uroczyste zakończenie robót publicznych w Sosnowcu

9 KILOMETRÓW ULIC

przebudowano i uregulowano w 1938 roku w Sosnowcu

Zarząd miasta Sosnowca wprowadził dobry zwyczaj uroczystego zakańczania robót miejskich, zainteresowując w ten sposób — bezpośrednio społeczeństwo sosnowiecki robotami publicznymi. W roku ubiegłym Zarząd Miasta zaprezentował mieszkańcom domki TOR w Pogoni oraz kilka odcinków ulic, klinkierem zabrukowanych. W roku bieżącym nacisk położony był na przebudowę jezdni oraz regulację ulic. Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie ulic Sobieskiego i Kaliskiej gruntownie przebudowanych i uregulowanych.

O godz. 12 odbyło się otwarcie ulicy Sobieskiego. Ulica ta — wybrukowana po odzyskaniu Niepodległości, łącząca Śląsk z Zagłębiem jest jedną z najważniejszych arteryj komunikacyjnych. Otwierając tę ulicę prezydent Kaczkowski w przemówieniu swym podkreślił wysiłek Zarządu Miasta w kierunku regulacji ulic w Sosnowcu i doprowadzenia ich do stanu zachodnio - europejskiego. Wysiłek ten dzięki planowej akcji Zarządu Miasta przy poparciu finansowym Funduszu Pracy został uwieńczony pięknymi rezultatami. W roku bieżącym przebudowano i uregulowano około 9 kilometrów ulic w Sosnowcu, kosztem blisko miliona złotych.

Po przemówieniu prezydenta Kaczkowskiego zabrał głos prezes klubu samorządowego p. W. Szenk, podkreślając doniosłość dokonanej inwestycji. Następnie przedsiębiorca robót brukarskich p. Kotala, poprosił p. prezydenta o przecięcie wstęgi.

Nawierzchnia ulicy Sobieskiego wykonana została z kostki bazaltowej zalewnej cementem. Szerokie chodniki, nowe oświetlenie dają tej wjazdowej ulicy do Sosnowca charakter reprezentacyjny.

Następna uroczystość odbyła się na rogu ul. Sienkiewicza i Teatralnej, połączona jednocześnie z poświęceniem pamiątkowej kapliczki Matki Boskiej. Poświęcenia dokonał ks. Łopaciński, wygłaszając jednocześnie okolicznościowe przemówienie. Następnie zabrał głos prezydent Kaczkowski prosząc starostę grodzkiego Walewskiego o przecięcie wstęgi. Po dokonaniu tego aktu otwarcia ulicy przemówił p. starosta Walewski, wskazując na ogromne postępy w Polsce w ostatnich latach w dziedzinie podniesienia poziomu cywilizacyjnego miast.

Regulacja ulicy Sienkiewicza napotykała na ogromne trudności. Po pokonaniu tych trudności i wykonaniu robót, nabrała ona nowoczesnego wyglądu. Równocześnie z pracami regulacyjnymi przy ul. Sienkiewicza podjęte zostały prace przy uporządkowaniu placu przed kościołem parafialnym, kosztem 12.000 zł. Piękna świątynia uzyska odpowiednie dojście i otoczenie.

Ostatnim aktem wczorajszej uroczystości było otwarcie ulicy Kaliskiej. Przemawiał b. wiceminister inż. J. Gallot, wskazując na dobroczynne skutki wykonanych inwestycyj oraz „gazda sielecki" dyr. Mazur, który przeciął wstęgę i otworzył ulicę.

Na temat prac inwestycyjnych w Sosnowcu będziemy mieli jeszcze sposobność pisać obszernie. Narazie ograniczamy się do tego krótkiego sprawozdania. We wczorajszej uroczystości wzięli udział przedstawiciele Zarządu Miasta z prezydentem Kaczkowskim i wiceprezydentem Almstaedtem na czele, Rada Miejska, dyrektor Tramwaji Elektrycznych Niestrypke, prezes Ekspozytury Wojewódzkiej Funduszu Pracy p. T. Majer, przedstawiciele prasy oraz liczni przedstawiciele miejscowego społeczeństwa.

Odznaczeni

Za zasługi na polu pracy społecznej Złotym Krzyżem Zasługi został odznaczony p. Gustaw Zygadłowicz, komendant grodzki Zw. rezerwistów w Sosnowcu;

Srebrnym Krzyżem zasługi odznaczeni zostali pp.: Franciszek Pocztowski w Sosnowcu i Kazimierz Woźniak w Zawierciu.

„Dzień Kupca Polskiego i Polskiego Stanu Posiadania"

obchodzono uroczyście w Zagłębiu Dąbrowskim

Kupiectwo polskie obrało dzień 8 grudnia — Najświętszej Panny Marii — za swoje święto.

Już w wieku szesnastym krakowska kongregacja kupiecka obchodziła uroczyście dzień 8 grudnia. Po wieloletniej przerwie — Stowarzyszenie Kupców Polskich postanowiło wznowić dawne tradycje. Na ogólnopolskim kongresie kupiectwa chrześcijańskiego, odbytym w roku ubiegłym, postanowiono rokrocznie urządzać w dniu 8 grudnia — „Dzień Kupca Polskiego".

W dniu tym kupiectwo chrześcijańskie akcentuje swoją żywotność i przedstawia swoje oblicze.

Wczoraj kupiectwo w całej Polsce obchodziło uroczyście swoje święto. W Zagłębiu Dąbrowskim uroczyste obchody „Dnia kupca polskiego i polskiego stanu posiadania" organizowało Stowarzyszenie kupców polskich.

Imponująco wypadła uroczystość w Sosnowcu. Wzięło w niej udział kupiectwo zrzeszone, pokrewne organizacje polskie i cechy rzemieślnicze.

O godz. 10 rano w kościele parafialnym odprawione zostało uroczyste nabożeństwo, na które przybyło kupiectwo, uczniowie gimnazjum kupieckiego oraz organizacje ze sztandarami. Uroczystą mszę św. odprawił ks. kanonik Jankowski, który wygłosił również okolicznościowe kazanie. Podczas mszy św. p. Paweł Kucharski odśpiewał „Wspieraj mnie" Belijensa oraz „Modlitwę" Moniuszki.

Po nabożeństwie udano się pochodem ze sztandarami i orkiestrą na czele przed płytę Nieznanego Żołnierza. Tutaj po minucie ciszy i złożeniu wieńca wygłosił przemówienie adw. T. Kuchta, kończąc je okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzplitej. Orkiestra odegrała Hymn Narodowy.

Następnie przemaszerowano pochodem do Domu Katolickiego, gdzie odbyła się uroczysta akademia. Na akademię przybyli również pp.: starosta Walewski, ks. kanonik Raczyński, przedstawiciele Izby Przem.-Handl. z wicedyrektorem Siekańskim, przedstawiciel Izby rzemieślniczej dyr. Wł. Mazur, przedstawiciele szkolnictwa zawodowego, prasy i in.

Akademię zagaił prezes Stow. kupców polskich p. Br. Garliński, witając na wstępie przedstawicieli władz i gości, a następnie, kreśląc w krótkich słowach znaczenie Święta kupiectwa podkreślił radosny fakt zrzeszania się kupiectwa i umacniania jego podstaw.

Z kolei krótkie lecz pełne treści przemówienie wygłosił p. starosta Walewski. Przemówienie p. starosty przyjęto burzą oklasków.

Obszerny i ciekawy referat na temat „Korzyści z organizacji gospodarczych" wygłosił dr Juliusz Braun. Mówca w przemówieniu swym nawiązał do ostatnich wydarzeń politycznych w Europie, dotyczących bezpośrednio i Polski oraz zobrazował wspaniały dorobek w COP w ciągu ostatnich 20 miesięcy. Dyr. Mazur wygłosił referat na temat organizacji rzemiosła polskiego.

Wreszcie ostatni referat na temat „Polski stan posiadania i jego rozwój" wygłosiła p. Janina Rudzka, wiceprezes Związku Polskiego. P. Rudzka w pięknym swym przemówieniu, przerywanym często oklaskami, przedstawiła niebezpieczeństwo zalewu żydowskiego, zapoznając słuchaczy z rolą żydów od najdawniejszych lat. Mówczyni przedstawiła następnie rolę Związku Polskiego w odżydzaniu kraju i walce o powiększenie polskiego stanu posiadania. — Wreszcie zwróciła się z apelem do kupców, aby zaopatrywali swe sklepy w polskich hurtowniach, w towary wyprodukowane przez polskiego robotnika i rzemieślnika. Pod adresem właścicieli nieruchomości p. R. apelowała, aby sklepy w swych domach wydzierżawiali tylko kupcom Polakom. Wreszcie p. R. zwróciła się do kupiectwa, aby ono w pierwszym rzędzie stanęło w szeregach Związku Polskiego.

Pod koniec zabrał jeszcze głos p. Garliński, który podziękował mówcom za wygłoszone referaty oraz przedstawicielom polskich dzienników za popieranie wysiłków kupiectwa polskiego.

Uroczystość zakończono chóralnym odśpiewaniem „Boże coś Polskę".

Podobne uroczystości odbyły się wczoraj w Będzinie, Strzemieszycach, Zagórzu, Dąbrowie i in. miejscowościach. Sprawozdania z nich ze względu na brak miejsca podamy w najbliższych numerach K. Z.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

9 Grudzień — **Piątek**

Walerii p. m., Leokadii
Słowiański: Wielisława
Słońca wsch. 7.32, zach. 15,24
Księżyca wsch. 18,8, zach. 9,2

HISTORJA PODAJE:

1651 Zmarł hetman Mikołaj Potocki
1865 Ukaz carski zabraniający Polakom i katolikom nabywania ziemi
1922 G. Narutowicz wybrany Prezydentem R. P.

PRZYSŁOWIA:

Mroźny grudzień, wiele śniegu,
żyzny roczek będzie w biegu.

ZŁOTE MYŚLI

Kto na wieczne wszedł rozłogi
Kogo światłość zórz przenika,
Ten nie będzie pytał drogi
U ziemskiego przewodnika
Maria Konopnicka.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Żółte cienie"
EDEN: „Student z Oxfordu".
PATRIA: „Batalia nieustraszonych"

—oOo—

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

J. Garbaczewskiego — ul. Sienkiewicza 9
L. Turskiego — ul. 1-go Maja 18
C. Truszkowskiego — ul. Piłsudskiego 46
W. Wasilewskiego — ul. Modrzejowska 10
W. Zielezińskiego — ul. Orla 28

—oOo—

Teatr miejski w Sosnowcu

W sobotę dnia 10 bm. o godz. 20.30 dana będzie 9 z rzędu premiera jednego z najwspanialszych utworów świata, znane arcydzieło literatury hiszpańskiej Jose Zorrilla pt. „DON JUAN" w znakomitym przekładzie Stanisława Miałszewskiego. Sztuka ta wystawiona była na wszystkich scenach europejskich i cieszyła się zasłużonym powodzeniem. Na scenie sosnowieckiej „Don Juan" ukaże się po raz pierwszy. Bilety wcześniej do nabycia w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 Maja 8, tel. 61824.

Dziś w piątek dnia 9 bm. z powodu generalnej próby teatr nieczynny.

—oOo—

„RAJ I PERI"

ORATORIUM SCHUMANNA W RADIO

W piątek dnia 9 bm. o godz. 21 nadaje rozgłośnia lwowska na fali ogólnopolskiej rzadko wykonywany i mało na ogół znany utwór Schumanna oratorium „Raj i Peri". Peri jest to orientalne imię upadłego anioła, postac z eposu „Lalla Rookh" angielskiego pisarza Tomasza Moore. Peri — anioł pełen skruchy i bólu pragnie powrócić do utraconego raju. Wrota raju jednak tak długo są dla niego zamknięte dopóki nie przyniesie najmilszej niebu ofiary. Peri szuka daru godnego niebios. Nie jest nim ani kropelka krwi z serca nieustraszonego bohatera, ani westchnienie czystej, ofiarnej miłości; darem, który niebiosa przyjmują jest łza skruszonego pokutującego grzesznika. Myślą przewodnią oratorium Schumanna jest zatem problem zbawienia i wyzwolenia, ten sam, który później spotykamy u Wagnera w „Parsifalu" lub „Tannhauserze". Dzieło to wykonają chóry i orkiestra Polskiego T-wa Muzycznego we Lwowie pod dyr. A. Sołtysa, soliści — śpiewacy i żeński kwartet solowy.

PROGRAM RADIOWY

PIĄTEK, 9 GRUDNIA

5.30 „Dzień dobry" — wesoły montaż płytowy. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół: „Serce współczujące" — audycja słowno-muzyczna dla dzieci starszych. 11.25 W rytmie czardasza — płyty. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 14.00 „Schronisko górskie na Zaolziu" — pogadanka. 14.10 Koncert życzeń. 14.50 Radiofonizacja kraju. 14.55 Wiadomości bieżące i [illegible]. 15.00 „Na szerokim świecie" — audycja dla młodzieży. 15.20 Poradnik sportowy. 15.30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej. 16.20 Rozmowa z chorymi. 16.30 Jan Brahms: Trio op. 114 na fortepian, klarnet i wiolonczelę. 17.05 „[illegible] i obrona w państwie komórek" — pogadanka. 17.15 Recital fortepianowy z Krakowa. 17.45 Z nauki o ziemi śląskiej: „Pogórze". 17.55 „W 100-lecie urodzin Adama Asnyka". 18.15 „Nawożenie sadów" — pogadanka. 18.25 Wiadomości sportowe. 18.30 Teatr Wyobraźni: „Tragedia Sokratesa" — wieczór [illegible] „Kriton" dialog Platona z epilogiem z „Fedona". 19.30 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Katowickiej. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Robert Schumann: Raj i Peri — oratorium w 3-ch [illegible]. 22.55 Informacje.

SPORT

Drugi garnitur też mógł zwyciężyć

Polska -- Szwajcaria 14:2

W Warszawie rozegrany został wczoraj międzypaństwowy mecz pięściarski Szwajcaria — Polska. Pięściarze szwajcarscy wystąpili w Polsce po raz pierwszy. Okazało się, że nie reprezentują oni klasy, któraby potrafiła skutecznie przeciwstawić się czołowym bokserom Polski. Na Szwajcarię z powodzeniem można było wystawić garnitur rezerwowy i niewątpliwie wyszedłby on ze spotkania zwycięsko.

W pierwszej walce **Rotholc** (Polska) po dwóch ciosach lewym i prawy znokautował Wigeta (Szwajcaria).

Sobkowiak (Polska) wygrał na punkty z **Melerem** dość wyraźnie. Szwajcar tylko chwilami był przeciwnikiem równorzędnym.

Czortek (Polska) zwyciężył na punkty **Zurflühę**. Od drugiej rundy Polak walczył tylko lewą ręką, prawą miał bowiem kontuzjowaną.

Kolczyński zwyciężył przez techniczne k. o. **Juniego**.

Następna walka **Pisarski — Schrorer** należała do najbardziej ciekawych i Szwajcar i Polak znaleźli się na deskach; wliczyli bardzo zawzięcie a w trzeciej run dzie byli zupełnie wyczerpani. Zwycięstwo przyznano Pisarskiemu.

Jedyne dwa punkty zdobyli Szwajcarzy w wadze półciężkiej, gdzie **Suter** wygrał z **Klimeckim**.

W ostatniej walce **Piłat** znokautował w drugiej rundzie **Schlunegera**. Szwajcar, oszołomiony ciosami Piłata, upadł na deski, powstał, był jednak zupełnie groggy i pozwolił się wykończyć.

SZKOCJA — WĘGRY 3:1 (3:0)

W środę w Glasgowie rozegrany został międzypaństwowy mecz piłkarski Szkocja — Węgry, zakończony zwycięstwem Szkotów w stosunku 3:1 (3:0). Widzów 20 tysięcy.

POGOŃ (Katowice)—GARBARNIA 7:0 (2:0)

Drużyna krakowskiej Garbarni gościła w czwartek w Katowicach, gdzie zmierzyła się z zespołem Pogoni. Mecz odbył się na boisku Słowianu w Zawodziu. Goście doznali dotkliwej porażki 7:0 (2:0). Garbarnia wystąpiła z 6-ma rezerwowymi.

ŚLĄSK — POMORZE 11:5

Spotkanie pięściarskie Śląsk — Pomorze rozegrane we środę w Katowicach zakończyło się zwycięstwem gospodarzy 11:5. Śląsk wystąpił bez Piłata i Welgrina.

DĄB — TEAM LWOWA 4:3

W czwartek w Katowicach odbyło się na sztucznym lodowisku spotkanie hokejowe pomiędzy Dębem a teamem Lwowa, złożonym z graczy Pogoni, Ukrainy i Czarnych, przebywających na hokejowym kursie instruktorskim w Katowicach. Zwycięstwo odniosła drużyna Dębu w stosunku 4:3. Bramki dla Dębu zdobyli: Urzoń 2, Burda i Nowak; dla teamu lwowskiego: Czyżewski, Jasiński i Sowiński. Sędziował p. Ludwiczak. Widzów 1000. Drużyna Dębu wystąpiła bez Tarłowskiego w bramce i kanadyjczyka Neya.

UNIA WICEMISTRZEM W SIATKÓWCE

W Katowicach zakończone zostały mistrzostwa siatkówki panów okręgu śląskiego. Mistrzostwo uzyskało **KPW Katowice**, wicemistrzostwo zaś sosnowiecka Unia, IV m. — KPW Sosnowiec i VII — CKS.

POMORZE — ŚLĄSK II 14:2

Druga reprezentacja bokserska okręgu śląskiego pokonana została wczoraj w Białej koło Bielska w stosunku 2:14.

ZARZĄDZENIE O HANDLU W TYGODNIU PRZEDŚWIĄTECZNYM. Władze administracyjne przygotowują zarządzenie w sprawie handlu przedświątecznego w związku ze zbliżającymi się świętami Bożego Narodzenia. Przedłużone godziny handlu dopuszczalne będą w czasie od 18 do 24 bm. W niedzielę 18 bm. sklepy będą otwarte od godz 13 do godz. 18, w tygodniu przedświątecznym do godz. 21, zaś w dzień wigilii Bożego Narodzenia, 24 bm. do godz. 18.

Dwa samobójstwa

W DĄBROWIE

Woźny Szkoły Górniczo-Hutniczej w Dąbrowie, **Królik**, udawszy się na osiedle „Legionowo" wypił w celu samobójczym dwie buteleczki esencji octowej.

Przewieziony do szpitala Królik po kilkugodzinnych męczarniach zmarł.

Królik, b. legionista, cieszył się opinią spokojnego i sumiennego pracownika, to też wiadomość o jego samobójstwie wywołało duże poruszenie. Przyczyną samobójstwa był rozstrój nerwowy.

W WOJKOWICACH KOMORNYCH

32-letni **Jan Haja**, robotnik kopalni Jowisz, zamieszkały w Wojkowicach Komornych przy ulicy Sobieskiego zakochał się w żonie jednego ze swych znajomych na kolonii „Skrzynówek". Haja był częstym gościem na „Skrzynówku". Ostatnio jednak, mąż kobiety, w której zakochał się Haja, zabronił mu odwiedzać jego dom. Haja przed trzema dniami odwiedził swą ukochaną i po krótkim pobycie w mieszkaniu, pożegnał się i wyszedł na korytarz, gdzie wystrzałem z rewolweru w skroń odebrał sobie życie.

— Tato, teraz mama niedługo wyjdzie ze sklepu, bo na wystawie pozostał jeszcze tylko jeden kapelusz!

DROBNE OGŁOSZENIA

SKRADZIONO

w dniu 28 VI 38 r. rewolwer FN 6 35 Nr 839503. Stanisław Mikołajewski

DLA p. B.

jestem chora — bardzo cierpię — proszę o wiadomość.

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61673

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdym ogłoszeniu:
30 drobnych ogł. [illegible] zł.
20 drobnych ogł. 13.[illegible] zł.
10 drobnych ogł. 7.[illegible] zł.
5 drobnych ogł. 4.[illegible] zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, ulica Małachowskiego 1 — DĄBROWA, Sobieskiego, róg 3 Maja, tel. 68.302, p. J. Góralski. GRODZIEC, Kiosk p. Ledwońskiego WOJKOWICE KOM, kiosk p. Jaśkowskiego. ŁAZY, Wł. Jaworski. OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. ZAWIERCIE, 3 Maja 29. ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. ŻARKI, Fr. Cacoń. MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. PILICA, Rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27. — KAZIMIERZ-PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Maczka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4.